

ЮВІЛЕЇ

АНАТОЛІЮ ШАЦЬКОМУ – 70 років

•

Анатолій Шацький виступає на антирадянському мітингу в Чернігові. 1991 р.

1 грудня 1991 р. в Україні відбувся Всеукраїнський референдум щодо незалежності України, на якому волевиявленням народу було підтверджено Акт проголошення незалежності України, ухвалений 24 серпня 1991 р. Верховною Радою України. У загальнонаціональному плебісциті взяли участь 84,18% населення України, із яких 90,32% проголосували за вихід зі складу СРСР та повну державну незалежність України.

Уже наступного дня, 2 грудня 1991-го, незалежність України визнали Канада й Польща, 4 грудня – Литва й Латвія. Пізніше до них приєдналися й інші країни світу. Україна стала повноправним членом і суб'єктом міжнародного співтовариства як незалежна та суверенна держава.

Проте омріяній свободі й державній незалежності передували роки важкої та виснажливої боротьби. Незалежність України не настала «сама собою», але була наслідком довготривалої боротьби найкращих представників нації, часто ціною власного життя, здоров'я та добробуту.

У списках борців за волю та незалежність України Чернігівщина має чимало власних героїв. На жаль, більшість із них і досі залишаються маловідомими широкому загалу. Одним із таких є український громадсько-політичний діяч, дисидент, активний учасник боротьби за незалежність України у ХХ ст. Анатолій Олексійович Шацький.

Народився він 22 квітня 1953 р. в с. Буда Куликівського району Чернігівської області в сім'ї сільських вчителів. Українець. Батьки Шацький Олексій Пантелійович (1927 р. н.) і Шацька (Підвербна) Ніна Михайлівна (1922 р. н.).

Під час навчання в Куликівській СШ в 1969 р. виготовив рукописну книжечку власних віршів «антирадянського змісту», які прочитав на шкільному вечорі з нагоди Дня Конституції. Чернігівським ОУ КДБ проти 16-річного Анатолія Шацького була порушена кримінальна справа. Під час одного з допитів у КДБ втратив свідомість, був доставлений до лікарні, де його прооперували.

У 1974 р. закінчив Львівський кінотехнікум, у 1985 р. – Костромський технологічний інститут.

Із 1974 р. працював у системі матеріально-технічного забезпечення в Житомирській області та в м. Чернігові.

Із 1989 р. бере активну участь у заходах і протестних акціях антирадянської правозахисної організації – Чернігівської філії Української Гельсінської Спілки (УГС), яку очолював дисидент-правозахисник Левко Лук'яненко. За участь у антирадянських заходах з 1989 по 1991 рр. його неодноразово переслідували органи КДБ та МВС, затримували й призначали адміністративні штрафи. Активний учасник т. зв. «ковбасної революції» 7 січня 1990 р. у Чернігові.

З березня 1990 р. – офіційний член Української Гельсінської Спілки (УГС), яка недовзі, 29–30 квітня 1990 р., на всеукраїнському з'їзді в Києві була перетворена на першу в Україні антирадянську партію – Українську республіканську партію (УРП), яка виступала за повалення диктатури КППС та проголошення повної незалежності України.

З червня 1990 р. обраний заступником керівника Чернігівської філії УРП.

Організатор і учасник багатьох антирадянських мітингів та акцій протестів у Чернігові та Чернігівській області, які організували УГС/УРП, НРУ, СНУМ, «Меморіал», Центр демократичних ініціатив (ЦДІ), Демократичний союз (ДС) та інші організації. Був одним із організаторів першої громади Української Автокефальної Православної Церкви (УАПЦ) у Чернігові. Активний учасник просвітницького походу-рейду «Дзвін-90», який проводився влітку 1990 р. по селах та містах Чернігівської області з метою національно-патріотичного просвітництва та популяризації ідеї незалежності України. Під час участі в поході був звільнений на роботі з займаної посади без пояснення причин.

У березні 1991 р. на Першій конференції обласної організації УРП обраний головою Чернігівської ОО УРП. На цій посаді працював офіційно на постійній основі. Уперше в Радянському Союзі запис у трудовій книжці був завірений печаткою з тризубом.

Член Народного Руху України (офіційно з березня 1990 р.). Тривалий час обіймав посади голови Чернігівської міської організації НРУ та першого заступника Чернігівської обласної організації НРУ. Нагороджений вищою нагрудною відзнакою Народного Руху України «За заслуги перед Українським народом» II ступеня.

Член Організації Українських Націоналістів (ОУН). Фундатор Чернігівської ОУН, її перший голова. На XII і XIII Великих Зборах Українських Націоналістів (ВЗУН) у 1993 і 1994 рр. був обраний до керівного органу ОУН – членом Контрольно-ревізійної комісії.

Учасник Другого всесвітнього форуму українців (21–25 серпня 1997 р.).

Активний учасник Помаранчевої революції (листопад 2004 – січень 2005 рр.). Відзначений Подякою Президента України В.А. Ющенка, нагороджений Знаком «Гвардія революції».

Учасник всіх виборчих кампаній з 1989 по 2022 рр. Обирався депутатом Чернігівської міської ради та Чернігівської районної ради.

Після приходу до влади президента В. Януковича та команди Партії регіонів, відмовився виконати вимогу нового керівництва Чернігівської обласної державної адміністрації скласти мандат депутата Чернігівської районної ради та, із порушенням чинного законодавства, в 2011 р. був звільнений із роботи в апараті Чернігівської облдержадміністрації.

Учасник Революції гідності. Перебував на Майдані в Києві, зокрема під час подій 18–24 лютого 2014 р.

Був помічником-консультантом депутатів Верховної Ради України Л. Григорович і В. Атрошенка, радником Голови Чернігівської районної ради О. Ларченка.

Голова ГО «Чернігівська спілка учасників боротьби за незалежність України у XX столітті» та голова Чернігівської філії Ветеранського об'єднання Української Гельсінської Спілки (ВО УГС).

Нагороди і відзнаки: Лист-подяка Президента України (2005 р.); Почесна грамота ЦВК (2015 р.); Почесна грамота Чернігівської ОДА (2005 р.); Почесна грамота Чернігівської обласної ради (2006 р.); Почесна грамота Чернігівської міської ради (2006 р.). Грамоти: Командувача ВМС ЗС України, Начальника Управління ДДВП. Подяки: Голови ЦВК, Голови ЧОДА, міського Голови м. Чернігова, Командирів військових частин, інших громадських і профспілкових організацій.

Зичимо нашому шанованому колезі та товаришу по боротьбі за незалежну й демократичну Україну многая та благага літа, адже роботи ще багато: маємо перемогти ворога, якого, як ми гадали, здолали у 1991-му; а після Перемоги – будувати мирне й вільне життя в незалежній демократичній Україні.

Сергій Шумило, Віталій Шумило

